

GOBERT ÉS TÁRSAI
ÜGYVÉDI IRODA

Andrássy út 10.
1061 Budapest
Hungary
Telefon + 36 (1) 270 9900
Telefax + 36 (1) 270 9990
office@gfplegal.com

LAW SHOOTER

Február 2015

JOGI HÍREK

Tisztelt Ügyfeleink, Olvasóink!

Februári hírlevelünkben azokról a biztosítási kötelezettségekről kívánunk átfogó tájékoztatást adni, melyek az EU-tagállamokban történő munkavégzés során megkerülhetetlenek.

Ahogy korábban is már jeleztük, nyitottak vagyunk témajavaslatokra, amennyiben bármilyen javaslata van, kérjük, jelezze felénk!

Dr. Arne Gobert
Managing Partner

BIZTOSÍTÁSI KÖTELEZETTSÉGEK TÖBB EU-S TAGÁLLAMBAN TÖRTÉNŐ MUNKAVÉGZÉS ESETÉN

Egyre többen vállalnak munkát külföldön, illetve dolgoznak egyszerre akár több EU-s tagállamban is.

Ez esetben érdemes tájékozódni és mérlegelni, hogy melyik országban fizetendő az egészségügyi szolgáltatási járulék. Cikkünkkel ehhez kívánunk segítséget nyújtani.

Az Európai Unió az egyszeri biztosítás elvét írja elő. E szerint több tagállamban tevékenységet folytató személy kizárólag egy tagállamban lehet biztosított egyidejűleg az uniós szabályok alapján, így

TARTALOM

- **BIZTOSÍTÁSI
KÖTELEZETTSÉGEK
TÖBB EU-S
TAGÁLLAMBAN
TÖRTÉNŐ
MUNKAVÉGZÉS ESETÉN**

1

IRODÁNK

- **CÍMÜNK:**

HUNGARY
1061 BUDAPEST
STERN PALOTA
ANDRÁSSY ÚT 10.

- **WEBOLDALUNK:**

WWW.GOBERTPARTNERS.COM

office@gfplegal.com

www.gobertpartners.com

mindenekelőtt azt kell megállapítani, hogy több EU-s tagállam érintettsége esetén melyik tagállam joga az alkalmazandó. A legfontosabb szabályokat az alábbi pontokban foglaljuk össze.

Alapvető rendelkezések

Valamely EU-s tagállam nemzeti jogát két esetben lehet figyelembe venni a biztosítási kötelezettség megállapításakor: (a) ha a munkavállaló lakóhelye, vagy (b) ha a munkáltató székhelye található az adott tagállamban.

a) A lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak alkalmazása:

A lakóhely szerinti tagállam jogszabályai akkor alkalmazandóak, ha a munkavállaló tevékenységének jelentős részét a lakóhely szerinti tagállamban végzi.

A jelentős tevékenységről akkor beszélhetünk, ha a munkavállaló belföldön folytatott tevékenységéhez kapcsolódó munkaidő vagy munkabér (egyéb díjazás) eléri az összes munkaidő, illetve munkabér (díjazás) 25 százalékát. Ennek megítélésében az illetékes hatóság az elmúlt és a következő 12 hónap várható magyarországi, illetve más tagállambeli tevékenységét vizsgálja.

b) A munkáltató székhelye szerinti tagállam jogának alkalmazása:

A munkáltató székhelye szerinti tagállam jogát pedig akkor kell alkalmazni, ha a munkavállaló a tevékenységének jelentős részét nem abban a tagállamban végzi, ahol egyébként lakik.

Például ha egy Magyarországon élő munkavállalót ausztriai székhelyű munkáltató foglalkoztat, és a munkavállaló tevékenységének jelentős részét Ausztriában végzi, akkor lakóhelyétől függetlenül Ausztriában lesz biztosított (a munkáltatója székhelye szerint).

Munkaviszony az egyik és önálló tevékenység a másik államban

Amennyiben egy adott személy az egyik tagállamban munkaviszony keretében végez munkát, egy másik tagállamban pedig önálló tevékenységet folytat, a biztosítási kötelezettsége mindig a munkavégzés helye szerinti államban áll fenn – függetlenül a két

tevékenység egymáshoz viszonyított arányától.

A magyar jogszabályok értelmében munkavállalónak minősül a munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy, a társas vállalkozó, valamint egy másik tagállam joga szerint munkaviszonynak megfelelő jogviszonyban álló személy.

Az A1 igazolás igénylése

Amennyiben a fentiek alapján meghatározásra került a külföldi munkavállaló biztosítási jogviszonya, akkor a munkaviszonyos tagállam társadalombiztosítási szervétől igazolást, az ún. A1 igazolást kell kérni arról, hogy a kötelező járulékok megfizetésre kerültek ebben a tagállamban, a főállású munkaviszony vagy egyéb munkavégzés után és ezt gondosan meg kell őrizni. A tapasztalatok alapján az A1-es igazolások meglétét a NAV ugyanis szigorúan vizsgálni fogja.

Ha a munkavállaló, az önálló vállalkozó belföldi munkavégzése mellett, azzal egyidejűleg munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként másik tagállamban is végez munkát, az EU-s szabályok alapján a magyar jog alkalmazásának meghatározása érdekében választása szerint a lakóhelye, tartózkodási helye vagy munkáltatójának székhelye szerint illetékes fővárosi/megyei kormányhivatal egészségügyi pénztári szakigazgatási szervének az alábbi adatokat kell szolgáltatnia:

- természetes személyazonosító adatai, állampolgársága, lakcíme, taj-száma, az önálló vállalkozó nyilvántartási száma,
- a munkáltató(k) neve (elnevezése), székhelye (lakóhelye), adóazonosító száma,
- a gazdasági tevékenységeknek megfelelő TEÁOR-szám
- ha a munkavállaló belföldön és a másik államban is munkavállaló, a belföldi és külföldi munkaviszonyához kapcsolódó munkaidő mértéke és munkabér (egyéb díjazás) összege, és azok egymáshoz viszonyított aránya,

- ha az önálló vállalkozó belföldön és a másik államban is önálló vállalkozó, a belföldön és külföldön elért vállalkozói bevétel összege, és azok egymáshoz viszonyított aránya.

Amennyiben a munkavállalót kizárólag egy munkáltató foglalkoztatja egyszerre vagy akár váltakozva több tagállamban, az A1 jelű igazolást a munkáltató is igényelheti.

A fenti adatok igazolására a munkavállalónak csatolnia kell a másik államban teljesítendő munkavégzés alapjául szolgáló, a munkavégzésre irányuló jogviszony létesítéséről szóló szerződést, az önálló vállalkozónak pedig az e tevékenysége folytatásához szükséges, vagy arra való jogosultságot igazoló okiratot.

Biztosítási kötelezettség ideiglenes megállapítása

Az Európai Unió területén kereső tevékenységet végző EU-állampolgár nem kerülhet olyan helyzetbe, hogy valamely tagállam szabályai szerint ne legyen (kötelezően vagy önkéntesen) biztosított. Ennek érdekében a biztosítási kötelezettséget a tevékenység kezdő napjától meg kell határozni, abban az esetben is, ha a tevékenység körülményeiből a biztosítási kötelezettség nem egyértelmű:

- amennyiben az adott személy tevékenységét csak egy tagállam területén végzi, annak szabályai szerint válik biztosítottá.
- amennyiben az adott személy tevékenységét több tagállam területén végzi, ideiglenes jelleggel abban a tagállamban kell megállapítani a biztosítási kötelezettséget, amelyikben ezt az érintett személy kéri.
- az érintett személy kifejezett kérelme hiányában a biztosítási kötelezettséget ideiglenes jelleggel a lakóhelye szerinti államban kell megállapítani.

A magyar szabályok szerinti biztosítási kötelezettség ideiglenes megállapítása esetén a foglalkoztatás helye vagy a biztosított lakóhelye szerint illetékes fővárosi/ megyei kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerve A1 jelű nyomtatványt ad ki 6 hónapos érvényességgel, melyen feltünteti, hogy

hogy a biztosítási kötelezettség megállapítása ideiglenes jellegű. Az egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv az A1 jelű nyomtatvány egy példányát megküldi azon tagállam intézményének, amelynek területén a biztosított szintén végez kereső tevékenységet. Amennyiben a másik tagállam szerve az ideiglenes döntés kézhezvételétől számított 2 hónapon belül kifogással nem él, a biztosítási kötelezettség meghatározása véglegessé válik.

Amennyiben egy másik tagállam intézményével vita alakul ki a biztosítási kötelezettség meghatározásáról, az érintett intézmények egyeztetést folytatnak.

Amennyiben a felek az egyeztetés során megállapítják, hogy a másik tagállam joga alkalmazandó, a biztosítási kötelezettség megállapítsa a tevékenység kezdőnapjág visszamenőleges hatályú.

Kivétel megállapítása

Az EU-s szabályok alóli kivétel megállapítására irányuló kérelmet annak az államnak az illetékes szervénél kell beadni - lehetőség szerint a munkáltatónak és a munkavállalónak közösen - amelyben az adott munkavállaló a továbbiakban is biztosított kíván maradni.

Kivétel megállapítását kérheti az önálló vállalkozó is. Ilyenkor több tagállam, illetve ezek illetékes hatóságai közös megállapodással eltérhetnek attól, hogy az érintett az EU-s rendeletek szerint eredetileg meghatározott tagállamban legyen biztosított.

A kivétel megállapításának akkor lehet helye, ha a kivétel megállapítása hiányában olyan egyéb, különös méltánylást érdemlő körülmény áll fenn, amely indokoltá teszi a kivétel szabály alkalmazását.

Összefoglaló

A magyar társadalombiztosítás szabályrendszerében nem könnyű eligazodni, amelyet tovább bonyolít az „EU társadalombiztosítási joga” is.

Könnyebb eligazodást biztosíthat, ha szem előtt tartjuk a szabályozás alapvető céljait: a dolgozókat ott kell szükség esetén ellátni és kezelni, ahol dolgoznak (vagy tevékenységük jelentős részét kifejtik), és fizetik az adókat, járulékokat. Ennek megfelelően egy uniós

állampolgár egyszerre csak egy országban lehet biztosított.

A fenti szabályoknak megfelelő körülmények között eljárás nagyon fontos, mert így elkerülhető, hogy a későbbiekben problémák merüljenek fel a biztosítással, így ezzel kapcsolatos kérdéseik esetén szakértőink készséggel állnak rendelkezésükre.

Jogi kérdés felmerülése esetén az Ön rendelkezésére áll:

Dr. Ipacs Réka

Reka.ipacs@gfplegal.com

36 1 270 99 00

Kereskedelmi és ingatlan jog kérdések felmerülése esetén az Ön rendelkezésére áll:

Dr. Arne Gobert, Managing Partner:

arne.gobert@gfplegal.com

Adó és társasági jog kérdések felmerülése esetén az Ön rendelkezésére áll:

Dr. Réka Ipacs, Corporate & IT/IP Partner:

reka.ipacs@gfplegal.com

Adatvédelem és munkajog kapcsolatos kérdések felmerülése esetén az Ön rendelkezésére áll:

Dr. Andrea Klára Soós, Labour & Litigation Partner:

andrea.soos@gfplegal.com